

ТАЗА ҚАЗАҚСТАН – ТАЗА ҚАЛАДАН БАСТАЛАДЫ

Ел көлемінде болып жатқан шараға Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев қатысты. Президент елордалық жастармен бірге «Ұлытау» аллеясында ағаш отырғызып, өскелең ұрпақты туған жерімізге құрметпен қарауға шақырды.

Жалпы көктем келісімен барша отандастарымыз «Таза Қазақстан» акциясына ерекше ынта-ықыласымен кіріседі. Сондықтан туған жерді түлетіп, оны көркейтуге үлес қосу әркімнің парызы екенін айтқан Президент, шараның тәлімдік мәніне де тоқталып, оның мемлекеттік маңызы бар іс екенін алға тартты.

Шын мәнінде елімізді қоғалдандыру, абаттандыру үлкен мемлекеттік маңызы бар іс. Бұл бүгін шығып, ертең ұмытып кететін біртұтас науқан емес. Аталған жұмыс тұрақты түрде жүргізіледі. Туған жерімізді таза ұстауымыз керек. Бұл жалпыұлттық мәселе.

Қазақстанымыз таза болуы қажет. Лас елге қонақ ретінде, инвестор ретінде ешкім келмейді. Бірақ ең алдымен Қазақстанның таза, көрікті болғаны біз үшін, яғни халық үшін керек.

Біз өз елімізді мақтан тұтуға тиіспіз. Мейлі

«Таза Қазақстан» экологиялық акциясына барша қазақстандықтар үлес қосып, туған жерімізді көркейтуге атсалысуда. Осыған орай, 27 сәуірде аудан бойынша барлық меншік нысанындағы кәсіпорындар мен мекемелердің 2000-нан астам адамы сенбілікке шықты.

ол қоше, аула немесе үйлердің кіреберісі болсын, бәрине ұқыпты қарауымыз қажет. Вандалдармен табанды түрде күресу керек. Сондай-ақ олардың заң жүзінде қатаң жазаланатынын айттым. Әр нәрсенің шегі бар. Елімізде төртін болуы керек. Заңды сақтау қажет, - деді Қазақстан Республикасының Президенті Қасым-Жомарт Тоқаев

Қазақ халқы артында мал қалғанша, тал қалсын деп текке айтпаған. Табиғатпен біте қайнасақ халқымыздың осы бір дәстүрі берекелі бастамаларға ұласуда. Мәселен, сенбілік барысында ауданда 1000-нан астам ағаш көшеттері отырғызылды. Аталмыш шараға аудан басшылары да қатысып, қала аумағын тазалап, ағаш көшеттерін отырғызды.

- Біз, мағжандықтар, «Таза Қазақстан» экологиялық акциясын қолдаймыз. Бұл шара - экологиялық мәдениетті қалыптастыруға бағытталған. Сол себепті, бүгінгі күні осы акция халықтың ыстық ықыласын, белсенділігін тудырып отыр.

Сенбілік барысында жалпы 15 тоннадан астам қоқыс шығарылып, 500-ден астам ағаштар мен бағаналар өктелді. Сонымен бірге, қоршауларды, ескерткіштер мен обелисктерді сырлау жұмыстары жүргізілді. Бұл күні учаскелік полиция қызметі мен аудан белсенділері іргелес аумақты тиісті күтім ұстау туралы 3000-нан астам жадынама таратты, - деді аудан әкімі Қайрат Омаров.

Жалпы республика бойынша жастар ресурстық орталықтары мен жастар ұйымдарының бастамасымен ұйымдастырылған «Таза Қазақстан» экологиялық акциясы сәуір айының басында басталған болатын. Бұл науқан бес аптаға созылады. Әр аптаның өзіндік атауы мен нақты мақсаты бар.

Мәселен, науқанның алғашқы күнінен 13 сәуірге дейін созылатын бірінші апта «Таза өлке» деп аталады. Бастапқы жеті күн ішінде елдімекендердің тұрғындары, қоғам белсенділері, ұйымдар мен

кәсіпорындардың қызметкерлері іргелес аумақтар мен белгіленген аулаларды тазалайды.

20 сәуірге дейін жалғасатын екінші аптаға «Киелі мекен» атауы беріледі. Бұл күндері тарихи-мәдени ескерткіштер аумағын абаттандыру жұмыстары жүргізіледі.

27 сәуірге дейінгі үшінші аптаға «Жасыл аймақ» тақырыбы қойылды. Бұл апталықта көшеттер отырғызылады және ағаштар өктеледі.

«Өнегелі ұрпақ» деп аталған келесі апталық 4 мамырға дейін жалғасады. Айтылған күндері ардагерлер мен қарттардың аулаларына тазалық жүргізіліп, оларды абаттандыруға көмек беріледі.

«Мөлдір булақ» атауы берілген соңғы бесінші аптада су айдындары – өзендер мен көлдердің айналасы қоқыстан тазартылады. Игі бастама аясында қазақстандықтарға татулықта өмір сүруді доріпттейтін, қоғамдық сана қалыптастырып, жауапкершілікті арттыруды насихаттайтын қайырымдылық және мәдени іс-шаралар өтеді.

**Еркін ТӨЛЕГЕН,
Суреттерді түсірген
Қанат ӨТЕМҰРАТОВ.**

ТЫҢ ЖӘНЕ ТЫҢАЙҒАН ЖЕРЛЕРДІ ИГЕРУ - ХАЛЫҚ ЕРЛІГІ

Биыл тың игеруге – 70 жыл. Қазақ жеріндегі тың игерудің тарихы 1954 жылдан бастау алады. Сол жылдары халық наннан таршылық көрді. Сондықтан Кеңес Одағының үкіметі қазақ жерінде тың игеруді бастау қажеттігі туралы шешім қабылдады. Қысқа мерзімде Қазақстанда 25 миллион гектар жер игерілді. Жұмысты бастамас бұрын сарапшылар мен геологтар қай жерлерді егістік алқап ету қажет екенін зерделеді.

1954-1962 жылдар аралығында Қазақстанға тың игеруге 2 миллионға жуық адам келді. Тың игеру Қазақстан патриоттарын тәрбиелеп, адамдар тынымсыз еңбек етті. Осы уақыт аралығында 15 қала, 86 кент, жүздеген ауыл пайда болды. 530 мың шаршы метр жер баспаға қолданысқа берілді. Ауылдарда 7 мың үй тұрғызылып, 30 білім ошағы салынды.

Айта кету керек, тың игеру науқаны біздің ауданда да қамтып, сол жылдары аудан аумағында Молодогвардейское (одан бұрынғы атауы Маленков атындағы кеңшар), Золотая Нива (Ждановский атындағы кеңшар), Майбалық (одан бұрынғы атауы Булаев), Тамановское (одан бұрынғы атауы Веселовский) кеңшарлары құрылды. Сондай-ақ Бастомар, Возышен, Ұзынкөл, Молодежный елді мекендерінің де негізі қаланды.

Осы бір атаулы датаға орай, 26 сәуір күні аудандық Мәдениет үйінде «Тың игерудің мерейтойы» атты салтанатты іс-шарасы ұйымдастырылып, онда тыңайған жерлерді игеруге белсенді қатысқан адамдарға құрмет көрсетілді. Мәдениет ошағының дәлізінде біздің ауданда тың жерлерді игеруге арналған көрме ұйымдастырылып, іс-шара қонақтары аудандық тарихи-өлкетану мұражайы мен орталық аудандық кітапхана бөздендірген экспозицияларды қызығушылықпен тамашалады.

Содан соң, сахна төрінен ауданның ардагерлер кеңесінің төрағасы Оралбай Сағындықов пен білім бөлімі бастығының м.а. Талғат

Қарабаев шара қатысушыларына жылы лебіздерін білдіріп, ізгі тілектерін арнады. Содан кейін тың игеруге атсалысқан жандарға естелік сыйлықтар мен гүлдер табыс етіліп, марапаттау рәсімі өтті. Вячеслав Константинович Ярмольчук (құрылысшы), Александр Алексеевич Татьяченко (механизатор), Людмила Ивановна Пегина (агроном, диқаншы), Михаил Иванович Ризник (диқаншы, басқарушы), Нағима Ерденқызы Темірбаева (тракторшы), Валентина Никифоровна Коркина (жұмысшы), Капия Шахметова (жұмысшы) сынды еңбек ардагерлеріне құрмет көрсетілді.

Содан кейін құрметті қонақтар тың игеру қалай басталғаны туралы естеліктерімен бөлісіп, қызықты деректерді айтып берді.

Мәселен, сол кезде Кеңес Одағы бойынша комсомолдар мен жастар жиналыстары белсенді өтіп, комсомол комитеттерінде оларға жолдамалар берілді. Жүздеген мың боз бала мен бойжеткен жаңа аймақтарға аттанды. Тағдыр Қазақстанда Кеңес Одағының әртүрлінен келген адамдардың, барлық одақтас республикалардың өкілдерінің басын қосып, туған жеріне айналды.

Әрине, тың игеру оңайға соқпады. Айналаны қарлы шөлді дала алып жатты, наурыз бораңдары да гүлдеп тұрды. Бірақ жергілікті ауылдардың халқы тың игерушілерді жылы шыраймен қарсы алды. Қазақстан миллиондаған түрлі ұлттар мен тағдырлар үшін жаңа Отанға айналып, олар Қазақ жерінде от-

басыларын құрып, осы жерде өмір сүрді.

Жерді тың игерудің басты мақсаты – астық болды. 1954 жылдан 1960 жылға дейінгі қысқа мерзімде 24 млн. гектар тың және тыңайған жерлер жыртылды, мыңдаған бөлімшелері, фермалары, бригадалары бар 500-ге жуық жаңа кеңшарлар құрылды. Осының нәтижесінде республикада астық өндірісі тың жерлерді игеру басталғаннан кейінгі екінші жылы жүз мың пұттан (тың жерлерді игеруге дейін) миллиард және одан да көп пұтқа дейін ұлғайды. Қазақстан астықтың ірі өндірушісіне айналды.

Тың және тыңайған жерлерді игерудегі жетістіктері үшін 250 мыңнан астам адам жоғары наградаларға ие болды, ал

олардың 650-і Еңбек Ері атағына ие болды. Біздің ауданда осы атаққа ие болғандар аз болған жоқ, олар Алексей Дмитриевич Боридко – трактор-дала бригадасының бригадирі, Мария Ивановна Кириленко – «Советский» совхозының астық сепкіші, Николай Гаврилович Курапов – «Чистовский» совхозының директоры, Федор Васильевич Константинов – «Красная бекініс» колхозының төрағасы, Василий Николаевич Курлов – Булаев аудандық партия комитетінің хатшысы, Иван Михайлович Лизунов – Молодогвардейский кеңшарының директоры, Иосиф Иванович Миллер – Тельман атындағы ұжымшардың төрағасы, «Қарағанды» совхозының директоры, Анатолий Натанович Нусинов – «Булаевский» совхозының бөлімше басқарушысы, Степан Егорович Слонов – «Суворовский» совхозының бас инженері, Владимир Александрович Попов – «Чистовский» совхозының бас агрономы, Қасым Қажыбайұлы Телебеков – Булаев аудандық партия комитетінің бірінші хатшысы.

Биыл тың игеруге де – 70 жыл тоды, уақыт орнында турмайтыны белгілі, сондықтан бұл күні кептеген тың игерушілер ортамызда жоқ. Сондықтан іс-шарада олар бір минут үнсіздікпен еске алынып, тағзым етілді. Бүгінгі күні игерушілерді және олардың ортақ іске қосқан үлестерін мақтанышпен естеріне алады. Қазіргі уақытта Мағжан Жұмабаев ауданында олардың балалары, немерелері мен шеберлері тұрады, олар алғашқы тың игерушілерді ерекше құрметпен еске алады.

Мереке иелері мен барлық қатысушылар үшін Мәдениет үйі көркемөнерпаздарының, № 2 Булаев орта мектебі оқушыларының қатысуымен концерттік бағдарлама ұйымдастырылды. Мағжан Жұмабаев атындағы орта мектептің оқушылары қонақтарға тың игеру туралы тақырыптық қойылым қойды.

Еркін ТӨЛЕГЕН.

С БІЛІМДІ ҰЛТ

РЕСПУБЛИКА ДЕНГЕЙІНДЕГІ ЖҰЛДЕЛІ ОРЫНДАР

24 сәуір күні Әбу Досмұхамбетов атындағы дарынды балаларға арналан облыстық мамандандырылған гимназия-интернаты базасында 5-6-шы сынып оқушылары арасында жалпы білім беретін пәндер бойынша олимпиаданың республикалық кезеңі өтті. Мағжан Жұмабаев ауданы атынан мемлекеттік тілде оқытатын мектептерде қазақ тілі мен орыс тілі және әдебиеті пәндері бойынша мектебіміздің оқушылары қатысып, бақ сынады. Олимпиада қорытындысы бойынша 6-сынып оқушысы Тәжібай Әлісұлтан 1-ші орынды жеңіп алса, 5-ші сынып оқушысы Сансызбай Жансұлу 2-ші орынды иеленді. Тәжібай Әлісұлтанның жетекшісі қазақ тілі мен әдебиеті пәнінің

мүғалімі Қантаева Марал Жаксыбайқызы, ал Сансызбай Жансұлудың жетекшісі орыс тілі мен әдебиеті пәнінің мүғалімі Даниярво Айнаш Қайыржанқызы. Мектебіміздің оқушылары өз білімдерін республика деңгейінде дәлелдеп, дарынды екендіктерін тағы бір мәрте паш етті. Ендеше, Мағжан атамыз сенген жастар ортаға суырылып шығып жатса, нұр үстіне нұр емес пе?! Олай болса, Әлісұлтан мен Жансұлуға алдағы уақытта шығармашылық табыс тілейміз!

Гүлсім ХОШИНА,
директордың оқу ісі жөніндегі орынбасары,
Мағжан Жұмабаев атындағы орта мектеп.

